

Český jazyk se zaměřením na vzdělávání

TYP TESTU: CJBT

- bakalářské studium

V každé testové úloze označte správnou odpověď.

JAZYKOVÁ ČÁST (úlohy 1–20)

V každé testové úloze označte správnou odpověď. Každá testová úloha obsahuje pouze jednu správnou odpověď.

Maximálně lze získat 20 bodů, za každou správnou odpověď je jeden bod. Za chybnou odpověď se bod neodečítá.

Výsledky zaznamenávejte pouze do přiloženého záznamového archu.

Na vypracování a zanesení výsledků do záznamového archu máte 20 minut.

LITERÁRNÍ ČÁST (úlohy 21–30)

V každé testové úloze označte správnou odpověď. Každá testová úloha obsahuje pouze jednu správnou odpověď.

Maximálně lze získat 20 bodů, za každou správnou odpověď jsou dva body. Za chybnou odpověď se body neodečítají.

Výsledky zaznamenávejte pouze do přiloženého záznamového archu.

Na vypracování a zanesení výsledků do záznamového archu máte 20 minut.

1. Rozhodněte, ve kterém slově se vyskytuje písmeno, jemuž neodpovídá žádná česká hláska.

- a) louka
- b) úsilí
- c) zeměpis
- d) plod

2. Určete, které sloveso má v tvarech oznamovacího způsobu přítomného času rodu činného stejnou podobu kořene jako v tvarech rozkazovacího způsobu.

- a) stlát
- b) svítit
- c) plést
- d) být

3. Rozhodněte, ve které větě má substantivum *rameno* odchylný tvar od skloňovacího vzoru, jemuž odpovídají tvary v ostatních větách.

- a) Malý syn mu seděl na ramenou.
- b) Odevzdaně pokrčil rameny.
- c) Těžký batoh mu sklouzl z ramen.
- d) Slunce mu spálilo ramena.

4. Označte slovo, u něhož ze synchronního hlediska nelze Podle pravidel českého pravopisu odůvodnit psaní počátečního *s-/z-*.

- a) splynout
- b) shodit
- c) zpívat
- d) zpřísnit

5. Určete, které z následujících substantiv vzniklo z jiného slovního druhu než ostatní tři substantiva.

- a) znalkyně
- b) sýkorka
- c) velitelství
- d) příchod

6. Rozhodněte, ve kterém souvětí je v zájmu logického smyslu třeba upravit interpunkci.

- a) Sháníme dobrovolníky, kteří umyjí nádobí a účetního.
- b) Soudím, že můj návrh je lepší než ten váš.
- c) Věřil jsem v úspěch, a nakonec jsem odešel s nepořízenou.
- d) Mnohá velkoměsta, jako Řím a Paříž, mají problémy s dopravou.

7. Určete, kterou z následujících složenin lze beze změny jediné hlásky rozpojit tak, aby vznikla gramaticky správná skladební dvojice.

- a) provazochodecký
- b) zeměpisný
- c) vodovodní
- d) bohulibý**

8. Označte větu, v níž se vyskytuje slovesný tvar v rodě trpném.

- a) Letos v zimě jen málo sněžilo.
- b) Tento údaj nejsem povinen sdělit.
- c) Mnohá anglická slova se píší v naprosté neshodě s výslovností.**
- d) O tomto problému si ještě povíme víc.

9. Určete, které tvrzení vyplývá z následujícího textu:

Primární předložky (*na, pro, za* aj.) jsou od původu předložkami. Je jich zhruba dvacet, tvoří uzavřenou skupinu (nové již nevznikají) a patří k nejfrekventovanějším slovům vůbec. Některé se pojí se dvěma pády. Primární předložky jsou víceznačné. Sekundární předložky (např. *díky, vyjma* aj.) jsou slova, která se předložkami stala až druhotně. Je jich několik set a stále mohou vznikat další. Jsou významově specializované a většinou se každá pojí jen s jedním pádem. Na rozdíl od primárních předložek mohou být sekundární předložky víceslovné.

- a) Sekundární předložky se vzhledem ke svému počtu užívají častěji než primární.
- b) Pojí-li se předložka jen s jedním pádem, jde o předložku sekundární.
- c) Primárních předložek už dnes nepřibývá.**
- d) Je-li předložka jednoslovná, jde vždy o předložku primární.

10. Rozhodněte, který slovesný tvar vyjadřuje obě následující gramatické kategorie: způsob a jmenný rod.

- a) myslíme
- b) buďte ujištěni**
- c) být pochválen
- d) zapomenuv

11. Určete, ve které větě vyjadřuje tvar 3. pádu přivlastnění (je to tedy tzv. dativ posesivní).

- a) To ti byla legrace!
- b) Čapkovy povídky se mi čtou krásně.
- c) Přistoupíme k další části zkoušky.
- d) Ruce se jim chvěly rozčilením.**

12. Určete gramatické kategorie podtrženého slova: *Minulý pátek jsme se vrátili od babičky.*

- a) akuzativ, singulár, maskulinum neživotné
- b) nominativ, singulár, maskulinum životné
- c) nominativ, singulár, neutrum neživotné
- d) dativ, singulár, maskulinum životné

13. Rozhodněte, které zájmeno odpovídá následující charakteristice: může být tázací, či vztažné a většina jeho tvaru odpovídá vzoru *ten*.

- a) který
- b) kdo
- c) jenž
- d) co

14. Určete, kterým větným členem je podtržené slovo: *Film, který jsem včera viděl, mě doslova ohromil.*

- a) předmět
- b) přívlastek
- c) podmět
- d) přísudek

15. Rozhodněte, které souvětí obsahuje vedlejší větu předmětnou.

- a) Nesouhlasím s jeho názorem, že umění je zbytečné.
- b) Viděl jsem ho, jak se včera vrací domů.
- c) Vyšlo najevo, že o tom dávno věděl.
- d) **Slyšel jsem, jak si vesele prozpěvuje.**

16. Označte bod se správně určenými větnými členy.

Rozhodnutí nadřízeného úřadu přijal s ulehčením.

- a) podmět – přívlastek – přívlastek – přísudek – příslovečné určení
- b) podmět – přívlastek – předmět – přísudek – předmět
- c) předmět – přívlastek – přívlastek – přísudek – předmět
- d) **předmět – přívlastek – přívlastek – přísudek – příslovečné určení**

17. Rozhodněte, proč je následující výpověď dvojznačná.

Je to skříň naší tetičky, která se nám už nevejde do pokoje.

- a) Autor použil nevhodné zájmeno vztažné.
- b) **V hlavní větě jsou dvě substantiva stejného rodu.**
- c) V obou větách je použit přítomný čas.
- d) V hlavní větě je nevhodný slovosled.

18. Určete, čím lze – při zachování významu a beze změny slovosledu – nahradit podtržené slovo ve větě *Do zápasu nastoupil, byť mu každý pohyb působil bolest.*

- a) avšak
- b) třebaže**
- c) leč
- d) navzdory

19. Rozhodněte, co v daném souvětí vyjadřuje infinitiv: *Odjel se léčit do lázni.*

- a) účel**
- b) podmínku
- c) míru
- d) příčinu

20. Určete, které tvrzení nejlépe charakterizuje následující text:

Před jeskyní bylo ticho. Mužové odešli hned zrána, mávajíce oštěpy, směrem k Blansku nebo k Rájci, kde bylo vystopováno stádo sobů. Ženy zatím po lese sbíraly bobule klikvy a jen časem bylo slyšet jejich ječivý pokřik a repetění. Děti se nejspíš čabraly dole v potoce – ostatně kdo by se těch harantů dohlídal, holoty darebné a zvlčilé. A tož starý pračlověk Janeček klímal v tom vzácném tichu na mírném říjnovém slunci.

- a) V textu lze nalézt shodný přívlastek stojící za řídícím substantivem.**
- b) V textu dominuje slohový postup úvahový.
- c) Text neobsahuje expresivní prostředky slovní zásoby.
- d) V textu se vyskytuje přechodník minulý.

VÝCHOZÍ TEXT K OTÁZKÁM 21 A 22

Pozdrav rodnému kraji

Den slunce je a vůně plný.
Oslněn kráčí krásou dne.
Obilím táhnou dlouhé vlny
po lánech půdy úrodné.

Můj rodný kraj! Chci v duši vtěsnat
požitek turistu a dost.
Vzpomínat hnusno. Dobře je snad,
že k srdci mému nepřirost.

Láskou jej nezdravím, leč smíchem. -
Mně vstříc po žluté silnici
jde měšťák s naduřelým břichem
se svojí tlustou samicí.

Dost možná: Zde se narodili
a žili v tupém štěstí svém.
Několik bytů zalidnili
životaschopným potomstvem.

A až kdys naplní svá léta,
pak spát zde budou v pokoji
a ještě vděčně ten kout světa
svou vlastní mrchou pohnojí.

(František Gellner: Po nás ať přijde potopa!, 1901)

21. Jaký vztah zaujímá lyrický subjekt ke svému rodnému kraji v této básni?

- a) Obdivný
- b) Úsměvný
- c) Sarkastický**
- d) Nostalgický
- e) Láskyplný

22. Jakým způsobem zobrazuje lyrický subjekt obyvatele rodného kraje?

- a) Jako zvířata**
- b) Jako vážené osobnosti
- c) Jako své milované blízké
- d) Jako bytosti slepě poslouchající příkazy
- e) Jako úspěšné jedince

23. Přiřad'te k sobě umělecký směr a autora, který jeho postupy využíval ve své literární tvorbě.

1 Surrealismus	A Jiří Voskovec a Jan Werich
2 Expresionismus	B Richard Weiner
3 Vitalismus	C Vítězslav Nezval
4 Proletářská poezie	D Jaroslav Seifert
5 Dadaismus	E Fráňa Šrámek

Vyberte správné řešení:

- a) 1B, 2C, 3D, 4A, 5E
- b) 1B, 2E, 3A, 4C, 5D
- c) 1C, 2A, 3B, 4D, 5E
- d) 1D, 2C, 3E, 4A, 5B
- e) **1C, 2B, 3E, 4D, 5A**

24. „Zahrada“ světově proslulého výtvarníka Jiřího Trnky je:

- a) výtvarný vzorník návrhů květin k animovanému filmu Sen noci svatojanské
- b) **autorská pohádka odehrávající se v prostoru zahrady**
- c) animovaný film na motivy Pohádek tisíce a jedné noci
- d) soubor ilustrací k epické poezii Františka Hrubína
- e) loutková expozice vytvořená pro světovou výstavu EXPO'58

25. Následující literáti byli členy jediného řeholního řádu. Kterého?

Bohuslav Balbín, Matěj Václav Štajer, Fridrich Bridel, Felix Kadlinský, Daniel Nitsch

- a) premonstráti
- b) piaristé
- c) **jezuité**
- d) salesiáni
- e) benediktini

26. Komu z následujících spisovatelů byla v roce 2019 udělena Nobelova cena za literaturu?

- a) Michel Houellebecq (Francie)
- b) Ian McEwan (Velká Británie)
- c) Haruki Murakami (Japonsko)
- d) **Peter Handke (Rakousko)**
- e) Orhan Pamuk (Turecko)

27. O čem je přísloví „sůl nad zlato“?

- a) o iluzi bohatství
- b) o prostotě
- c) o filmové pohádce
- d) o nesamozřejmosti hodnot**
- e) o jídle

28. Jaké tvrzení o verši „A v rouchu kajícím svou láskou umírat“ NENÍ PRAVDIVÉ?

- a) je alexandrinem
- b) má mezislovní předěl po sedmé slabice**
- c) je jambem
- d) vyniká vznešeností
- e) tvoří jej dva poloverše

29. Se kterým básnickým uskupením je spjat Ivan Blatný?

- a) Květen
- b) Skupina 42**
- c) Devětsil
- d) Skupina Ra
- e) Ohnice

30. Který z uvedených románů využívá několika vypravěčů?

- a) Obsluhoval jsem anglického krále (B. Hrabal)
- b) Žert (M. Kundera)**
- c) Proces (F. Kafka)
- d) Pan Theodor Mundstock (L. Fuks)
- e) Babička (B. Němcová)